

גט זה מיה

לינור ונימה

לעת זקנה מציפים אותו זיכרונות עבר הרחוק והלא רחוק. חנני מנסה לא להיסחף, אני יודע מה מתחילה לי שם. בכל זאת אני מוטר למרי על העבר. hari כולנו יודעים, עד כמה השנים "היחפות" השניות נשארות אתנו ויקרות לנו. ישחוות אותנו אני זוכר היטב. חן כל כך תזקות וחיבויות שכדי לו לקלף את כל הקשה סביבן ולכתוב עליהם.

אתה מהחוויות האלה הנגי מתכוון לתאר כאן. אני מדבר על דבר כל כך מוזר שלא ניתן להסביר והואoka בוגל חמיוחד באירוע זה שווה לכתוב עליו. בעצם יקרים שלי, אני משאיר לכם את

הSHIPOT ! נ"חדבר מיתם ב"ן."

כיתה בבית ספר עימי בה למדתי, גילאיו עשר – אחת עשרה. עיירה קטנה שבה אוכלוסייה מעורבתת. הבתים נבנו לאורך נהר צר, רק באביב לאחר הפשור החלגים אפשר היה לראות אותו כנהר אשר לפעמים אפלו החין את השדות לכל אורכו והיה מגיע לבתים אשר מוקמו מעידן השמאלי. העיירה הייתה לחוצה בין הרים וככחות חמים האדריהם באביב הייתה לפעמים גורמת לפינוי בתים מהמקומות הנמוכים יותר. רוב הילדים באו מהחلك העליון של העיירה סביבה כפרית מובהקת שאידלו בת תפוחי אדמה, שיבות שועל, עצי פרי כמו תפוחי עץ, שזיפים, אגסים.

הaicרים היו עניים וזה הורגש בלבוש של הילדים - בערך חצי כיתה אולאי אפלו יותר. לאורך החלק התיכון היה הרחוב היהודי - ג'ראג' והיה בעיינו אז לפחות דיזנגוף של היום. חניות עם מזכדים שונים, חומר בניין, הלבשה, תחנת קמה, חניות מכלות, גם בית מגורים גם בית הארחה בגודל של שלושה חדרים עם שלט יומרני בתרומות מפולנית מקום לאروم בוקר ולינה –

. B&B

הילדים היהודים היו נראים אחרת לגמרי. קודם כל רובם היו נקיים, גט הלובש היה בהתאם גם הצטיידות עם סנורייצים בתוך תתיק. כמובן, עובדה זו לא שיפרה את היחסים מצד האוקראינים אשר גם כן היו רעים בלשון המעלטה. החלק השליט היו ילדים פולניים. הוריהם היו מועסקים על ידי השלטונות כגון מפקד המשטרה, ראש הכהר והעיקר האדמיניסטרציה של קידוחי נפט – פקידים, מהנדסים ואחרים – נחוור לחוויה.

היה שיעור ציור, כן, היה דבר כזה, גם מורה היה, התברר מאוחר יותר באנטישמי קיצוני. נשא הצייר –طبع דומם. על שולחן המורה שמו כסא, כיסו אותו בבד לבן ברקע לאובייקט השיעור – הכנור.

שיעורים בציור נמשכו שעתיים עם הפסקה במאצע. כאן אני חייב להזכיר עד היום הזה אין לי כישורים בציור. זה הפריע לי לחתכל לפוקולטה לאדריכלות בה חלמתי למדוד כל חי.

כמובן עד השיעור הזה לא היה לי עם מה להתגאות בתחום זה לפחות חלחתி לצייר ותרנגול שוכלים חשבו אותו לעורב. אין אומרים היום "חבל על הזמן" שאגאל לא יצא ממנה. כל החיים התעניינתי באומנות הצייר כמו אומניות אחרות. קראתי על תולדות הצייר, קורות חיים של הציירים היהודים מכל התקופות אבל לצייר לא, לשרטט כן!

התחלתי לצייר את הכנור, דרשו עם צבעי מים, ראיתי עד כמה מסובכים הגוננים על פני הכנור הרי אין שני ביכורות זהים מבחינות משחק וצבעים. להוציאו לזה את הצורה אשר גם אינה מתנה גדולה ומה עם החלק העליון הי"גרוף" עם כפתורים החיים, המיתרים הכלול נורא מטופן.

צירתי לפִי יכולתי, השתדלתי לתת את המקיטים, ואת תוכנה אישית שלי. גמורת, שמתי על השולחן לפִי הוראת המורה ויצאנו להפסקה. מהכינור שכחתי, בסוף החפסקה נכנסתי לכיתה ומיד ראיתי ציור של כינור מוצב על חתלון הגודל מול חניכסה. ניגשתי קרוב לחתלון וראיתי שהצייר מאד מושך. נראה יד של אמן ייצר אותו. חשבתי אז שהמורה הביא דוגמא בשביבינו פניתי אל הכיתה ושאלתי את הילדים מאין הצייר? כולם פרצו בצחוק "יהרי זה אתה עשית".
חשבתי שכולם לועגים לי, לא האמנתי לרוגע שהצייר שלי, השתוובבתי לכיוון המורה ושאלתי אותו האם זה נכון? הוא הנהן בראשו לאות חיובי. גם חוץ כן אפשר היה לראות בפינת הפה של

אפקילוג : על מנת לעזור לקוראים בפיענוח הנסיבות הפתאומי שליהם, גם לעצמי, יש סיפר נוסף. בזמן החופש הגדול היו שולחים אותו לכפר לבית דודתי בשביל לעלות במשקל. חלב ישר מהפלה, שמנת, כל מיני מאכלים טעימים, בקייזור חגיגה בשביili. מאוד אהבו אותו שם נשבו אותו לחתיכות (לא אהבתו את זה).

ניהם מרחציה בהרר עם עלות השחר יחד עם בני הזרדים, טוילים בסביבה בחרים, היופי, והעיקר חופש מכל תפקידים אחרים הייתי צריך למלא בביוני בנוסף ללימודים בשתי מערכות. בדורם בבית ספר משלתיomid אחריו הצהרים ב"חדר". כן, כן, חזר קלסי אותו כלכך מעלהבים בעת ולא בצדך. היו מורים ב"חדר" אשר למדו אותנו לכתוב גרמנית ועוד באוטיות גותיות.

כשסיימי את הכיתה השניה ובไฮטי אצל היזודה הגיעו לכפר משפחה אשר כולה שרה, ניגנה ורקרה. הם גרו בשכנות ואנו מוד אחותי לשכונת את כל השמחה, הקולות והצלילים הבוקעים מהבית השכן. באחד הערבים שמעתי צליל יפה מאוד, פעם ראשונה בחמי שמעתי צליל כזה. התקרבתי לחלו של הבית השכן, חתלונות היו נוכחים כלפי חוץ וראיתי נער לבן שתים עשרה מנגן על כינור. ידעתו שקיים כינור, ראיתי כינורות אבל לא הזדמן לי לשם "סולו". בחתונות היו כליזרים עם כינורות אבל נגינה כזו מלחalon טרם שמעתי. לא שמעתי לב אבל הרגשתי דמעות זולגות מעניין, בדרך הביתה בכיוון מאושר-שרק ליד קטע מסוגל לחוש.

הנְּצָרָה

4610

כין פה 393

צירותי לפי יכולתי, השתדלתי לתת את המקטומים, זאת תcona אישית שלי. גמורתית, שמתה על השולחן לפי חוראת המורה ויצאנו לחפסקה. מהכינור שכתתי, בסוף החפסקה נכנסתי לכיתה ומיד רأיתי ציר של כינור מוצב על החלון הגדול מול הכניסה. ניגשתי קרוב לחלון וראיתי שהציר מאד מוצלח. נראה יד של אמן יצר אותו. חשבתי אז שהמורה הביא דוגמא בשביבינו פניתי אל הכיתה ושאלתי את הילדים מאין הציר: כולם פרצו בזחוק "הרי זה אתה עשית". חשבתי שכולם לועגמים לי, לא האמנתי לרוגע זהה הציר שלי, הסתובבתי לכיוון המורה ושאלתי אותו האם זה נכון? הוא הנהן בראשו לאות חוויבי. גם חיקן קטן אפשר היה לראות בפינת הפה שלו.

המשך:

על מנת לעזור לקוראים בפענוח היכישרונו הפתאומי שלי, גם לעצמי, יש ספר נוסף. בזמן החופש הגדול היו שלוחים אוטו למספר לבית דודתי בשביל לעלות במשקל. חלב ישר מהפרה, שמנת, כל מיני מאכלים טעימים, בקיזור חגייה בשביili. מאוד אהבו אותנו שם שנכו אותנו לחתיכות (לא אהבתית את זה).

נihanתי מהרחה בנהר עם עלות השחר יחד עם בני הזרדים, טוילים בסביבה בהרים, הייפוי, והעיקר חופש מכל תפקידים אותם הייתה צריכה למלא בביתו בנוסף ללימודים בשתי מערכות. בוקר בבית ספר ממשלתי ומיד אחרי ה策רים ב'חדר'. כן, כן חדר קלסי אותו כל כך מעלייבים כתעת ולא בצד. היו מורים ב'חדר' אשר לימדו אותנו לכתוב גרמנית ועוד באוטיות גותיות.

כשסיימתי את הכיתה השניה ובהתויתי אצל הזודה הגעה לכפר משפחה אשר בולה שרה, ניגנה וركדה. הם גרו בשכנות ואני מאוד אהבתה לשמעו את כל השמחה, הקולות והצלילים הבוקעים מהבית השכן. באחד הערבים שמעתי צליל יפה מאוד, פעם ראשונה בחיי שמעתי צליל כזה. התקרבתי לחalon של הבית השכן, החולנות היו נמכרים לפני חוץ וראיתי נער בן שתים עשרה מגנו על כינור. ידעתי שקיים כינור, רأיתי כינורות אבל לא הזדמן לי לשמוע "סולו". בחתונות היו כליזרים עם כינורות אבל וגינה צו מהחלון טרם שמעתי. לא שמעתי לב אבל הרגשתי דמויות זולגות מעיין, בדרך הביתה בכיתתי מאושר שרק ילד קטן מסוגל לחוש.

שלכם

4.6.10

.א.ה.

גם זה היה כינור ונימה

לעת זקנה מצלפים אותו זיכרונות העבר הרחוק והלא רחוק. הנסי מנסה לא להיסחף, אני יודע מה מתחה לי שם. בכל זאת איני מותר לغمיר על העבר. Hari כולם יודעים, עד כמה התנים "זיהיפות" התנים היפות נשארות אותנו ויקרות לנו. יש חוויות אותן איני זכר חיטט. חן כל כך חזקות וחיבויות שכדי לי לקלף את כל הקשה שבין ולכתוב עליהם.

אתה מתחווית האלה הנסי מתכוון לתאר כאן. אני מדבר על דבר כל כך מוזר שלא ניתן להסביר ודוקא בגל המיזוג באירוע זה שווה כתוב עליו. בעצם יקרים שלי, אני משאיר לכם את השיפוט! ו"הדבר היה ב'

כיתה בבית ספר עממי בה למדתו, גילאיינו עשר – אחת עשרה. עיריה קטנה שבה אוכלוסייה מעורבת. הבתים נבנו לאורך נהר צר, רק באביב לאחר הפרשת השלגים אפשר היה לראות אותו כנהר אשר לפעים אפילו הציף את השדות לכל אורכו והיה מגע בתים אשר מוקמו מצדו השמאלי. העיריה הייתה לחוצה בין הרים וצמחי המים האדירים באביב הייתה לפעים גורמת לפינוי בתים מהמקומות הנומכיהם יותר. רוב הילדים באו מחולק העליון של העיריה סבינה כפרית מובהקת שגידלו בה תפוחי אדמה, שיבולת שועל, עצי פרי כמו תפוח עץ, שזיפים, אגסים. האיכרים היו עניים וזה הורגש לבושים של הילדים – בערך חצי כיתה אולי אפילו יותר. לאורך החלק התיכון היה הרחוב היהודי – ג'ראג' – זה היה עניין אז, לפחות דינגו של החיים. חניות עם מזכדים שונים, חומר בניין, הלבשה, תחנת קמח, חניות מכלות, גם בית מרוז גס בית הארוחה בגודל של שלושה חדרים עם שלט יומני בתרגום מפולנית מקום לאروم בוקר ולינה –

. B&B

הילדים היהודים היו נראים אחרת לנמרי. קודם כל רובם היו נקיים, גם הלבוש היה בהתאם גם הצעירות עם סנדוויצים בתוך התיק. כמובן, עובדה זו לא שיפרה את היהטיסים מצד האוקראינים אשר גם כן היו רעים בלשון המעלטה. החלק השליט היו ילדים פולנים. הוריהם היו מועסקים על ידי השלטונות כגון מפקד המשטרה, ראש הCAPE ועיקר האדמיניסטרציה של קידוחי נפט – פקידים, מהנדסים ואחרים – נזהר לחוויה.

היה שיעור ציור, כן, היה דבר כזה, גם מורה הייתה, התברר מאוחר יותר(Clinton) אמריקני. נושא הציור – טבע ורומם. על שולחן המורה שמו כסא, כיסו אותו בבד לבן כרלע לאובייקט השיעור – הכינור.

שיעוריהם בציור נמשכו שעתים עם חפסקה באמצע. כאן אני חייב להגיד עד היום הזה אין לי כישורים בציור. זה הפrix夷 להתקבל לפיקולטה לאדריכלות בה חלמתי ללמידה כל חי. כמובן עד השיעור הזה לא היה לי עס מה להציגות בתחום זה לפעים הצלחתי לצייר תרגול שכולם חשבו אותו לעורב. איך אומרים היום "חבל על הזמן" שאגאל לא יצא ממנה. כל החיים התענייניתי באמנות הציור כמו אומניות אחרות. קראוני על תולדות הציור, קורות חיים של הציירים היהודים מכל התקופות אבל לצייר לא, לשדרטן!

התחלתי לצייר את הכינור, דרשו עם צבעים מים, ראיתי עד כמה מסובכים הגוננים על פני הנייר אין שני כינורות והם מבחינות משחק הצבעים. לחושף לוות את הצורך אשר גם אינה מתנה נדולה ומה עם החלק העליון ה"גראף" עם כפתורים כהים, המיתרים הכל נורא מסובך.